

MYLLYOJAN KOULUN OPETUSSUUNNITELMA 2016

Sisällys

ESIPUHE

1. OPETUSSUUNNITELMAN TAUSTAA
2. PERUSOPETUS YLEISSIVISTYKSEN PERUSTANA
 - 2.1. Opetuksen järjestämistä ohjaavat velvoitteet
 - 2.2. Arvoperusta
 - 2.3. Oppimiskäsitys
3. PERUSOPETUKSEN TEHTÄVÄ JA TAVOITTEET
 - 3.1. Myllyojan koulun tehtävä
 - 3.2. Opetuksen ja kasvatuksen tavoitteet
 - 3.3. Laaja-alainen osaaminen Myllyojan koulussa
 - 3.3.1. Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)
 - 3.3.2. Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)
 - 3.3.2.1. *Myllyojan koulun kulttuuriopetuksen suunnitelma*
 - 3.3.3. Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3)
 - 3.3.4. Monilukutaito (L4)
 - 3.3.5. Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)
 - 3.3.6. Työelämätaidot ja yrittäjyys (L6)
 - 3.3.7. Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen (L7)
4. MYLLYOJAN KOULUN TOIMINTAKULTTUURIN KUVAUSTA
 - 4.1. Toimintakulttuurin merkitys ja kehittäminen
 - 4.2. Toimintakulttuurin kehittämistä ohjaavat periaatteet
 - 4.3. Oppimisympäristöt ja työtavat
 - 4.3.1. Myllyojan koulun oppimisympäristö
 - 4.3.2. Työtavat
 - 4.4. Opetuksen eheyttäminen ja monialaiset oppimiskokonaisuudet
5. OPPIMISTA JA HYVINVOINTIA EDISTÄVÄ KOULUTYÖN JÄRJESTÄMINEN
 - 5.1. Yhteinen vastuu koulupäivästä
 - 5.1.1. Myllyojan koulun yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma
 - 5.1.2. Turvallisuus
 - 5.1.3. Myllyojan koulun järjestyssäännöt
 - 5.1.4. Kiusaamisen vastainen toiminta
 - 5.2. Yhteistyö
 - 5.2.1. Oppilaiden osallisuus
 - 5.2.2. Kodin ja koulun yhteistyö
 - 5.2.3. Sisäinen yhteistyö
 - 5.2.4. Verkostoyhteistyö
 - 5.3. Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö
 - 5.4. Yhdysluokkaopetus

- 5.5. Opetuksen ja kasvatuksen tavoitteita tukeva muu toiminta
 - 5.5.1. Koulun kerhotoiminta
 - 5.5.2. Koulun kirjastotoiminta
 - 5.5.3. Kouluruokailu
 - 5.5.4. Välitunnit ja koulun muut tapahtumat
 - 5.5.5. Koulumatkat ja –kuljetukset
- 6. OPPIMISEN ARVIOINTI
 - 6.1. Arvioinnin tehtävät, luonne ja yleiset periaatteet
 - 6.2. Arvioinnin kohteet
 - 6.3. Opintojen aikainen arviointi
- 7. OPPIMISEN JA KOULUNKÄYNNIN TUKEA
 - 7.1. Tuen järjestämistä ohjaavat periaatteet
 - 7.2. Yleinen tuki
 - 7.3. Tehostettu tuki
 - 7.4. Erityinen tuki
 - 7.5. Perusopetuslaissa säädetyt tukimuodot
 - 7.5.1. Tukiopetus
 - 7.5.2. Osa-aikainen erityisopetus
- 8. OPPILASHUOLTO
 - 8.1. Monialainen oppilashuollon yhteistyö
 - 8.2. Yhteisöllinen oppilashuolto
 - 8.3. Yksilöllinen oppilashuolto
 - 8.4. Oppilashuoltosuunnitelmat
- 9. KIELEEN JA KULTTUURIIN LIITTYVIÄ ERITYISKYSYMYKSIÄ
- 10. KAKSIKIELINEN OPETUS
 - 10.1. Myllyojan koulun kielirikasteinen opetus
- 11. -
- 12. VALINNAISUUS 5. JA 6. VUOSILUOKALLA

LUKU 1 OPETUSSUUNNITELMAN TAUSTAA

Tämä opetussuunnitelma on Myllyojan koulun viides OPS-versio. Koulukohtaista opetussuunnitelmaprosessia on toteutettu Oulun kaupungin opetussuunnitelmaohjeistuksen mukaisesti yhdessä koulun henkilökunnan, oppilaiden ja vanhempien kanssa.

Tällä kertaa opetussuunnitelmassa korostuvat laaja-alainen osaaminen, oppimisen ilmiöpohjaisuus ja ilo, oppilaan osallisuus sekä arviointikulttuurin muutokset.

Myllyojan koulun opetussuunnitelma:

Myllyojan koulun opetussuunnitelman hyväksyminen
Oulun kaupungin opetuslautakunta 8.6.1994

Myllyojan koulun opetussuunnitelma tarkistaminen
Oulun kaupungin opetuslautakunta 7.10.1998

Myllyojan koulun opetussuunnitelman tarkistaminen
Oulun kaupungin opetuslautakunta 21.6.2000 / § 217

Myllyojan koulun opetussuunnitelma 2006
Delegointisäännön mukaisesti hyväksytty käyttöön otettavaksi
rehtorin päätöksellä 31.1.2006 / § 9

Myllyojan koulun opetussuunnitelma 2016

LUKU 2 PERUSOPETUS YLEISSIVISTYKSEN PERUSTANA

2.1. Opetuksen järjestämistä ohjaavat velvoitteet

Myllyojan koulun opetus- ja kasvatustyö noudattaa valtakunnallisia perusopetuksen yhtenäisiä opetussuunnitelman perusteita sekä siihen pohjautuvaa Oulun kaupungin opetussuunnitelmaa. Opetus järjestetään oppilaiden ikäkauden ja edellytysten mukaisesti ja siten, että se edistää oppilaiden tervettä kasvua ja kehitystä. Myllyojan kouluväki työskentelee oppilaiden kanssa tulevaisuuteen luottaen tiiviissä yhteistyössä vanhempien ja verkostoyhteistyökumppaneiden kanssa.

2.2. Arvoperusta

Koulumme toiminta perustuu tärkeinä pitämiimme arvoihin, joita on pohdittu yhdessä henkilökunnan, oppilaiden ja oppilaiden huoltajien kanssa. Arvot ohjaavat oppilaiden oppimista ja kasvamista sekä koko koulun työyhteisön toimintaa.

Koulumme arvoperusta on laadittu Oulun kaupungin strategiset painopistealueet (2013-2017) huomioiden:

Reiluus: Myllyojan kouluväki huolehtii yhdessä koko yhteisönsä hyvinvoinnista. Se tukee toiminnallaan oppilaan kasvua rehellisyyteen, toisten yksilöllisyyden kunnioittamiseen ja huomioonottamiseen lapsilähtöisesti ikätaso huomioiden. Koulun arkea leimaa myönteinen oppimisilmapiiri. Kannustava palaute tehdystä hyvästä työstä kuuluu jokaiseen koulupäivään. Oppilaalla on oikeus saada hyvää opetusta ja riittävää oppimisen tukea sekä tuntee onnistumisen iloa.

Rohkeus: Myllyojan koulussa rohkaistaan koko kouluväkeä tutkimaan, kokeilemaan ja oppimaan uusia asioita. Hyvää ilmapiiriä pitkäjänteisesti rakentamalla kouluväkeä kannustetaan luovaan ajatteluun ja toimintaan oppimisessa, yhteistyössä sekä tasa-arvon että oikeudenmukaisuuden vaalimisessa. Kiusaamisen nollatoleranssista huolehtiminen on koko yhteisön tehtävä. Yhteistyötä ja-toimintaa kehitetään jatkuvasti ja säännöllisesti.

Vastuullisuus: Koulussamme jokainen pyrkii hoitamaan omat tehtävänsä parhaan kykynsä mukaisesti. Kaikkien jaksamisesta ja hyvinvoinnista huolehditaan ja välitetään. Yhteisiin sopimuksiin sitoudutaan. Suvaitsevaisuus, kiusaamattomuus ja työrauhasta huolehtiminen sekä yksilön että yhteisön tasolla kuuluu Myllyojan koulun arkeen. Globaali vastuu ja kestävä elämäntapa näkyvät koulun toiminnassa kierrättämisessä, säästämisessä ja toisen auttamisessa.

Oppilaat ovat esittäneet näkemyksensä Myllyojan koulun arvopohjaksi seuraavasti: Myllyojan koulussa jokainen oppilas saa riittävästi tukea ja apua oppimiseensa. Koulussamme ketään ei kiusata, ja kaikkia kohdellaan hyvin.

Koulumme oppilaiden huoltajat korostavat näkemyksissään erityisesti hyvinvoinnista, turvallisuudesta ja terveestä kasvusta välittämistä sekä ihmissuhdetaitoja.

2.3. Oppimiskäsitys

Myllyojan koulussa oppilas on aktiivinen toimija, jonka uteliaisuutta ja kiinnostusta oppimiseen tuetaan oppilaslähtöisesti. Toiminnallisuutta, ongelmanratkaisua, tutkimista, leikkiä ja erilaisia oppimistyyylejä korostetaan. Oppilasta ohjataan oppimaan itsenäisesti ja yhdessä toisten kanssa hyödyntäen monipuolisesti erilaisia oppimisympäristöjä. Oppilas saa osallistua ja häntä kuullaan oppimisensa suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa. Oppilasta ohjataan oman ja toisen työn arvostamiseen

Oppiminen tapahtuu vuorovaikutuksessa toisten oppilaiden, opettajien ja muiden aikuisten sekä eri yhteisöjen ja oppimisympäristöjen kanssa. Se on yksin ja yhdessä tekemistä, ajattelemista, suunnittelua, tutkimista ja näiden prosessien monipuolista arvioimista. Siksi oppimisprosessissa on olennaista oppilaiden tahto ja kehittyvä taito toimia ja oppia yhdessä.

LUKU 3 OPETUKSEN TEHTÄVÄ JA TAVOITTEET

3.1. Myllyojan koulun tehtävä

Koulumme tehtävänä on tukea oppilaiden oppimista, kehitystä ja hyvinvointia yhteistyössä kotien kanssa. Oppilaiden myönteistä identiteettiä ihmisinä, oppijoina ja yhteisön jäseninä pyritään rakentamaan koulutyön avulla. Opetus edistää osallisuutta ja kestävä elämäntapaa sekä kasvua demokraattisen yhteiskunnan jäsenyyteen. Tavoitteenamme on kasvattaa oppilaita ihmisoikeuksien tuntemiseen, kunnioittamiseen ja puolustamiseen.

Kulttuuritehtävänämmä on edistää monipuolista kulttuurista osaamista ja kulttuuriperinnön arvostamista sekä tukea oppilaita oman kulttuuri-identiteetin ja kulttuurisen pääoman rakentamisessa.

Koulua ympäröivän maailman muutos vaikuttaa väistämättä oppilaiden kehitykseen ja hyvinvointiin sekä koulun toimintaan. Ohjaamme oppilaita kohtaamaan ja arvioimaan muutostarpeita avoimesti ja kriittisesti sekä ottamaan vastuuta tulevaisuutta rakentavista valinnoistaan.

3.2. Opetuksen ja kasvatuksen tavoitteet

Koulumme keskeisenä tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisyyteen ja vastuulliseen yhteiskunnan jäsenyyteen. Tätä toteutamme mm. yhteisiin sopimuksiin sitoutumisella. Opetuksen ja kasvatuksen tulee tukea kasvua tasapainoisiksi ja terveen itsetunnon omaaviksi ihmisiksi.

Sivistykseen kuuluu myös yhteistyö ja vastuullisuus, terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, kasvu hyviin tapoihin sekä kestävä kehityksen edistäminen.

Kaiken toiminnan tulee vahvistaa koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta sekä parantaa oppimaan oppimisen taitoja ja edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen vuorovaikutuksessa muun kouluväen kanssa. Koulun lähiympäristöä hyödynnetään oppimisympäristönä mahdollisimman paljon.

Tämän opetussuunnitelman myötä oppilaiden laaja-alainen osaaminen korostuu.

Laaja-alaisella osaamisella tarkoitetaan tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon muodostamaa kokonaisuutta. Osaaminen tarkoittaa myös kykyä käyttää tietoja ja taitoja tilanteen edellyttämällä tavalla.

3.3.Laaja-alainen osaaminen

3.3.1.Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)

Oppilaita kannustetaan kaikessa toiminnassa ottamaan vastuuta omasta oppimisestaan. Heitä rohkaistaan tekemään havaintoja sekä hakemaan, arvioimaan, muokkaamaan, tuottamaan ja jakamaan tietoa ja ideoita. ([linkki tiedonhallinnan polkuun](#)) Korostamme oppimisessa tutkivaa ja luovaa työskentelyotetta, yhdessä tekemistä ja keskittymistä. Leikit, pelillisuus, fyysinen aktiivisuus, kokeellisuus ja muut toiminnalliset työtavat sekä taiteen eri muodot edistävät oppimisen iloa ja vahvistavat edellytyksiä luovaan ajatteluun ja oivaltamiseen. Valmiudet systeemiseen ja eettiseen ajatteluun kehittyvät vähitellen, kun oppilaat oppivat näkemään asioiden välisiä vuorovaikutussuhteita ja keskinäisiä yhteyksiä sekä hahmottamaan kokonaisuuksia.

3.3.2.Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)

Myllyojan koulussa oppilasta ohjataan kohti monipuolisen vuorovaikutuksen taitoja sekä nauttimaan siitä. Heitä rohkaistaan vuorovaikutukseen ja itsensä ilmaisemiseen vähäisellään kielitaidolla.

Oppilaat oppivat tuntemaan ja arvostamaan omaa elinympäristöään ja sen kulttuuriperintöä sekä omia juuriaan koulun arjessa, erilaisissa teemapäivissä ja juhlissa. Heitä kasvatetaan kohtaamaan arvostavasti muita ihmisiä sekä noudattamaan hyviä tapoja.

Kouluyhteisössä oppilaat oppivat havaitsemaan kulttuurisia erityispiirteitä ja toimimaan joustavasti esimerkiksi valmistavan opetuksen luokan kautta. He tutustuvat monikielisyteen olemalla tekemisissä kouluyhteisömme eri kielisten oppilaiden ja vierailijoiden kanssa kuin opiskelemalla itse vieraita kieliä. Pyrimme luomaan luottamuksen sillan yhteistoiminnan kautta. Kasvatamme oppilaitamme kansainvälisyyteen ja suvaitsevaisuuteen erilaisten projektien ja kulttuuristen kohtaamisten kautta. Lukuvuoden aikana koulullamme vierailee kansainvälisiä vieraita ja harjoittelijoita. Käymme kirjeenvaihtoa ulkomaisten ystävyyskoulujen kanssa. Mahdollisuuksien mukaan osallistumme kansainvälisiin hankkeisiin. ([linkki maailmankansalaisuuden polkuun ja kielipolkuun](#))

3.3.2.1. Myllyojan koulun kulttuuriopetuksen suunnitelma

Kulttuuriopetuksen tavoitteet:

- mahdollistaa tasa-arvoinen kulttuuriopetus kaikille oppilaille: Oulun kaupungin Oppilaan kulttuuripolun käyttö
- vahvistaa peruskoulun aikana oppilaan kulttuurista yleissivistystä
- tukea oppilaan kulttuuri-identiteetin muodostumista
- kehittää oppilaan luovuutta, mielikuvitusta ja itsetuntoa
- vahvistaa kulttuurien moninaisuuden ymmärtämistä
- opettaa havainnoimaan ja aistimaan ympäristöään ja ilmaisemaan itseään
- tutustuttaa oppilas lähiympäristön kulttuurilaitoksiin ja –toimijoihin
- tukea oppilaiden osallisuutta kulttuuritapahtumien järjestämisessä

Myllyojan koulussa käytetään Oulun kaupungin Oppilaan kulttuuripolkua eri vuosiluokilla ([linkki kulttuuripolkuun](#)).

Sen lisäksi kulttuuriopetukseen liittyy seuraavia kokonaisuuksia mahdollisuuksien mukaan:

Koulun kulttuuriopetuksen pääsisällöt	Koulun kulttuuriopetuksen toteutus
<u>Kulttuurin tai taiteen ala</u>	<u>Mitä ja miten toteutetaan koulussamme (esim. teema/sisältö ja niiden mahdolliset painotukset, toimintatavat, yhteistyökumppanit jne.)</u>
Arkkitehtuuri, muotoilu ja kädentaidot	<ul style="list-style-type: none"> *Tutustuminen Oulujoen kirkkoon rakennuksena ja muihin lähikohteisiin *Oman koulun kädentaitojen näyttely *Kädentaitopajojen hyödyntäminen
Esittävät taiteet ja musiikki (mm. draama, teatteri, tanssi, sirkus)	<ul style="list-style-type: none"> *Teatterivierailu vähintään kerran 4.-6. -luokkien aikana *Tutti juttu-konserttiin osallistuminen joka toinen vuosi *Tanssi- ja sirkuspajojen hyödyntäminen
Juhlat, tapahtumat ja kulttuuriperintö	<ul style="list-style-type: none"> *Koulun omat juhlat ja tapahtumat *Koulun juhlissa ja tapahtumissa huomioidaan suomalainen kulttuuriperintö *Yhteistyö seurakunnan kanssa *Kansainvälinen yhteistyö ja maailman kulttuuriperintö
Sanataide ja media (mm. kirjallisuus, elokuva, pelit, uudet & vanhat mediat)	<ul style="list-style-type: none"> *Osallistuminen lasten- ja nuorten elokuvafestivaaleille *Valveen elokuvakoulun työpajojen hyödyntäminen *Sanoma- ja aikakauslehtiviikkojen sekä mediataitoviikon hyödyntäminen *Lukuviikot
Visuaaliset taiteet (mm. maalaustaide, sarjakuva, valokuva)	<ul style="list-style-type: none"> *Oman koulun kuvataide- ja sarjakuvanäyttelyt *Lumirakentaminen *Taidepajojen hyödyntäminen

Myllyojan koulun kulttuuriopetuksen suunnitelma tarkentuu vuosittaisessa koulun työsuunnitelmassa.

Koulun kulttuuriopettaja (valitaan vuosittain syksyllä) huolehtii siitä, että koulun kulttuuriopetuksen suunnitelmaa noudatetaan luokissa.

3.3.3. Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3)

Oppilaita kannustetaan huolehtimaan itsestään ja toisista. He saavat mahdollisuuden kantaa vastuuta omasta ja yhteisestä työstä sekä kehittää tunnetaitojaan ja sosiaalisia taitojaan. Hyvää mieltä yhdessä ja/tai Lions Quest - tunnit eheyttävinä oppimiskokonaisuuksina ovat osa Myllyojan koulun opetusta. Käytössämme on myös esimerkiksi Oulun kaupungin opetussuunnitelman hyvinvointipolun tukimateriaali. ([linkki hyvinvointipolkuun](#))

Oppilaat oppivat itsestään huolehtimista, itsesääätelyä ja ajanhallintaa. Heitä opetetaan suojaamaan yksityisyyttään ja henkilökohtaisia rajojaan. Ohjaamme oppilaita teknologian vastuulliseen käyttöön ja pohdimme yhdessä siihen liittyviä eettisiä kysymyksiä.

Koulussamme järjestetään säännöllisesti esimerkiksi liikenneturvallisuusviikkoja, jolloin tehostetusti korostetaan pyöräilykypärän ja heijastimen käyttöä sekä harjoitellaan liikennesääntöjä lähiympäristössä.

Osa koulumme oppilaista käyttää koulumatkoillansa joko linja-autoa tai taksia. Oppilaita ohjataan turvalliseen ja vastuulliseen käyttäytymiseen koulumatkoilla. Kannustetaan myös välittämään koulukavereiden ja muiden lähiympäristössä liikkujien turvallisuudesta.

Koulullamme toteutetaan vuosittain harjoituksia uhka- ja vaaratilanteiden varalle. Näistä harjoituksista tiedotetaan oppilaita etukäteen. Haluamme ohjata oppilaita onnistuneeseen ja tarkoituksenmukaiseen toimintaan mahdollisissa vaaratilanteissa.

Lisäksi oppilaita kannustetaan kohtuullisuuteen, jakamiseen ja säästäväisyyteen. Oppilaat oppivat kuluttajana tehtyjen valintojen merkityksen talouteen ja ympäristöön.

Ohjaamme esimerkillämme ja opetuksessamme oppilaita tekemään valintoja, jotka vaikuttavat kestäväan elämäntapaan. ([linkki kestävän kehityksen polkuun](#))

3.3.4. Monilukutaito (L4)

Monilukutaidolla tarkoitetaan erilaisten tekstien tulkitsemisen, tuottamisen ja arvottamisen taitoja, jotka auttavat oppilaita ymmärtämään erilaisia viestinnän muotoja.

Monilukutaito perustuu laaja-alaiseen käsitykseen tekstistä. Teksteillä tarkoitetaan mm. sanallisten, kuvallisten, auditiivisten, numeeristen ja erilaisten symbolijärjestelmien avulla ilmaistua tietoa. Tekstejä voidaan tulkita ja tuottaa esimerkiksi kirjoitetussa, puhutussa, painetussa, audiovisuaalisessa tai digitaalisessa muodossa.

Oppilaita kannustetaan tutkimaan, käyttämään ja tuottamaan erilaisia viestejä. Niiden avulla opetellaan ilmaisua ja vuorovaikutusta ja niiden herättämiin ajatuksiin ja tunteisiin eläydytään yhdessä. Lasten kвалukutaidon, kirjoittamisen, lukemisen ja numeerisen lukutaidon sekä medialukutaidon kehittymistä tuetaan. Oppilaat tarvitsevat aikuisen mallia sekä rikasta tekstiympäristöä, lasten tuottamaa kulttuuria esimerkiksi elokuvia, animaatioita, kuvailmaisua, leikkiloruja, pelejä ja musiikkia kehittyäkseen monilukutaitoisiksi.

Koulullamme pyritään hyödyntämään mahdollisuuksien mukaan Lukuinto-hankkeeseen kehiteltyä Pelit ja pelitarinat -materiaalipakettia. ([linkki Pelit ja pelitarinat -materiaalipakettiin](#))

3.3.5. Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)

Tieto- ja viestintäteknologinen (tv) osaaminen on tärkeä kansalaistaito sekä itsessään että osana monilukutaitoa. Se on oppimisen kohde ja väline.

Koulumme kaikilla oppilailla on mahdollisuus käyttää erilaisia tieto- ja viestintäteknologian laitteita oppimisen välineenä. Tieto- ja viestintäteknologian taitojen opiskelu etenee jokaiselle luokkatasolle määriteltyjen Oulun kaupungin TVT-taitotasojen mukaisesti. ([linkki TVT-taitotasoihin](#))

Tieto- ja viestintäteknologista osaamista kehitetään koulussamme neljällä pääalueella:

- 1) Oppilaita ohjataan ymmärtämään tieto- ja viestintäteknologian käyttö- ja toimintaperiaatteita ja keskeisiä käsitteitä sekä kehittämään käytännön tv-taitojaan omien tuotosten laadinnassa.
- 2) Oppilaita opastetaan käyttämään tieto- ja viestintäteknologiaa vastuullisesti, turvallisesti ja ergonomisesti.
- 3) Oppilaita opetetaan käyttämään tieto- ja viestintäteknologiaa tiedonhallinnassa sekä tutkivassa ja luovassa työskentelyssä.
- 4) Oppilaat saavat kokemuksia ja harjoittelevat tv:n käyttämistä vuorovaikutuksessa ja verkostoitumisessa.

3.3.6. Työelämätaidot ja yrittäjyys (L6)

Myllyojan koulussa oppilaat oppivat yleisiä valmiuksia, jotka edistävät kiinnostusta ja myönteistä asennetta työtä ja työelämää kohtaan. Koulussamme harjoitellaan työelämässä tarvittavaa asianmukaista käyttäytymistä ja yhteistyötaitoja sekä huomataan kielitaidon ja vuorovaikutustaitojen merkitys. Työelämätaitoja opitaan erilaisten projektien kautta. Opitaan ennakoimaan mahdollisia vaikeuksia ja kohtaamaan epäonnistumisia. Oppilaita kannustetaan sisukkuuteen työn loppuunsaattamisessa sekä oman ja toisen työn arvostamiseen. Heitä ohjataan tunnistamaan omia vahvuuksiaan, tarttumaan asioihin aloitteellisesti ja etsimään erilaisia vaihtoehtoja. Oppimisen ilo, onnistumisen kokemukset sekä osallisuus opiskelun ja toiminnan suunnittelussa korostuvat.

Oppilaille tarjotaan mahdollisuuksia tutustua työelämään esimerkiksi yhteistyössä lähialueen yrittäjien kanssa. Oppilaat voivat suunnitella yhdessä erilaisia varainkeruuhankkeita esimerkiksi mahdollista leirikoulua tai muuta retkeä varten. He voivat suunnitella ja toteuttaa esimerkiksi myyjäisiä, tapahtumia tai vaikka musikaaleja. Myös heikomman auttamiseen liittyvä toiminta joko lähiympäristössä tai kauempana maailmalla opettavat ottamaan ja kantamaan vastuuta.

Yrityskylä-toimintaan tutustutaan mahdollisuuksien mukaan osana 6. luokan monialaisia oppimiskokonaisuuksia. ([linkki yrittäjyyskasvatuksen polkuun](#))

([linkki Yrittäjyyskasvatuksen strategiaan](#))

Koulumme huoltajien mielestä työelämätaitojen harjoittelu on olennainen osa koulutyötä. Koulun toiminnan lähtökohtana tulisi korostua onnistumisten tavoittelu ja niistä iloitseminen, työturvallisuus ja tekemisen rauha. Työelämässä heidän mukaansa vaaditaan paljon joustavuutta, läsnä olemisen taitoa ja sopimuksista kiinnipitämistä. Myös empatiakyky ja vuorovaikutustaidot korostuvat. Palautteen antamista ja vastaanottamista olisi hyvä harjoitella hyödyntämällä ns.

hampurilaismallia, jossa positiivisen palautteen antamisen välissä harjoitellaan käsittelemään myös rakentavaa kritiikkiä. (<http://fi.padlet.com/wall/jpt9flwwthd6>)

3.3.7. Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen (L7)

Myllyojan koulussa oppilaita kuullaan oppimisen ja opetuksen järjestämiseen liittyvissä asioissa. Oppilaiden oikeutta osallistua päätöksentekoon ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti kunnioitetaan. Pyrimme vahvistamaan oppilaiden osallisuutta ja kuulluksi tulemistä jokaisella oppitunnilla.

Koulussa on aktiivinen oppilaskuntatoiminta, jonka tavoitteena on oppilaiden kouluviihtyvyyden ja osallisuuden lisääminen. Oppilaat saavat osallistua oman opiskelunsa, yhteisen koulutyön ja oppimisympäristön suunnitteluun, kehittämiseen, toteuttamiseen ja arviointiin. Oppilaita rohkaistaan oman mielipiteen ilmaisemiseen rakentavasti, toisia loukkaamatta.

Myllyojan koulussa pyritään myönteiseen yhteisöllisyyteen.

Osa oppilastoimikunnan jäsenistä edustaa kouluamme Myllyojan alueen lasten ja nuorten osallisuusryhmä Oivassa, jonka tavoitteena on kehittää koko Myllyojan suuraluetta sekä toimia yhdessä Oulun kaupungin muiden osallisuusryhmien kanssa.

Näin Oppilaille tarjotaan mahdollisuuksia harjoitella demokratiataitoja käytännössä.

Myllyojan koulussa arvostetaan ympäristöä. Ympäristön suojelemisen merkitys avautuu omakohtaisen luontosuhteen kautta. Koulussamme toimii ympäristöraati, jonka tavoitteena on lisätä Myllyojan kouluväen ympäristötietoisuutta sekä järjestää erilaisia ekotekoja korostavia tempauksia. Arjen valinnoissa huomioidaan ekologiset arvot. Oppilaita ohjataan ymmärtämään omien valintojen seuraukset. ([linkki kestävän kehityksen polkuun](#))

LUKU 4 MYLLYOJAN KOULUN TOIMINTAKULTTUURIN KUVAUSTA

4.1. Toimintakulttuurin merkitys ja kehittäminen

Myllyojan koulun toimintakulttuurin kehittämisessä ja toteuttamisesta huolehtii Myllyojan kouluväki, johon kuuluvat oppilaiden lisäksi kaikki heidän kasvamistaan ja oppimistaan tukevat ihmiset. Koulussamme pyritään luomaan opiskelulle kiireetön ilmapiiri, jossa oppilailla ja opettajilla on tilaa ihmettelylle, oivaltamisella ja oppimisen ilolle. Kannustava palaute, omien ja toisten vahvuuksien tunnistaminen, työmotivaatio ja keskinäinen yhteistyö rakentavat koulun hyvän työilmapiirin. Säännöllisen arvioinnin avulla kouluväki huolehtii jäsenten jatkuvasta hyvinvoinnista ja kehittämisestä valmistuessaan ottamaan vastaan tulevaisuuden haasteet.

Koulun toiminnassamme korostuu turvallisen, oppimiseen motivoivan ja viihtyisän oppimisympäristön luominen. Ulkoisten puitteiden ohella keskeistä on koulun henkilökunnan ja oppilaiden luoma henkinen oppimisilmapiiri. Koulun ilmapiiriin voi aistia käytävillä ja ihmisten kohtaamisessa. Avoin, kiireetön ja joustava kulttuuri edistää koulu yhteisön jäsenten terveyttä ja auttaa työssä jaksamisessa. Tämä edellyttää valintojen tekemistä koulun arvojen suunnassa.

Oppimista ja hyvää kasvua tukevassa ilmapiirissä oppilasta kannustetaan aktiivisuuteen, itseohjautuvuuteen, luovuuteen ja oman toiminnan arviointiin. Oppilaalle luodaan mahdollisuuksia itsenäiseen ja yhteisölliseen oppimiseen.

4.1.1. Myllyojan koulun oppilaiden näkemyksiä koulun toimintakulttuurista

Myllyojan koulun oppilastoimikunnan jäsenet kiteyttävät Myllyojan koulun toimintakulttuurin neljään tunnuspiirteeseen:

1. Kouluun on kiva tulla.
2. Koulussa on turvallista opiskella.
3. Oppilaasta on kiva opiskella ja oppia.
4. Oppilasta kuullaan ja kuunnellaan.

Oppilaat kokosivat ajatuksiaan, miten toimintakulttuurin tunnuspiirteet näkyvät koulumme arjessa ja toisaalta nimesivät, miten toimintaa pitäisi edelleen kehittää.

MYLLYOJAN KOULUN TOIMINTAKULTTUURIN TUNNUSPIIRRE	MITEN ASIA NÄKY Y KOULUN ARJESSA?	MITEN TOIMINTAA PITÄISI PARANTAA/ KEHITTÄÄ?
1. Kouluun on kiva tulla.	<ul style="list-style-type: none"> • Siellä on kaveri vastassa/auttamassa. • Kukaan ei kiusaa. • On enemmän ysiaamuja kuin kasiaamuja. • Pihalla on kivaa tekemistä, esimerkiksi jalkapallopelit. • Koulussa/tunnilla saa tehdä omia juttuja. • Oppilasta kuullaan ja kuunnellaan, sekä opet että luokkakaverit. 	<ul style="list-style-type: none"> • Eka tunnin alussa olisi pieni aamujumppa. • Koulupäivä alkaisi myöhemmin. • Kiusaamiset/ syrjimisestä sekä riidat vähentyisivät. • Isompi portti koulun pihalle
2. Koulussa on turvallista opiskella	<ul style="list-style-type: none"> • Ope ja oppilaat huolehtivat yhdessä, ettei ketään kiusata. • Säännöt • Pulpetit ja tuolit ovat kunnossa. • Opettaja kannustaa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pidetään paremmin huolta, ettei epäonnistumiselle naureta. • Kaikki pulpetit ja tuolit pitäisi saada kuntoon. • Koulumatkoilla nuorten kaahailu ja koulun pihan roskaaminen pitäisi saada loppumaan.
3. Oppilaasta on kiva opiskella ja oppia.	<ul style="list-style-type: none"> • Opettaja kuuntelee kysymykset ja vastaa niihin tai ainakin yrittää. • Koulussa on säännöt, joista pidetään kiinni. • Hauska ope ja kivat kaverit • Opettajat ovat iloisia ja osaavat opettaa hyvin. • Olen oppinut asioita tekemällä, esimerkiksi jalkapallon pelaamista. • Opettaja ja muut oppilaat kehuvat minua. 	<ul style="list-style-type: none"> • Oppimisen pitäisi olla leikkimielisempää ja opetustarvikkeiden hauskoja. • On kivempaa tehdä tehtäviä kavereiden kanssa kuin yksin. • Oltaisiin enemmän padeilla. • Saisi opiskella enemmän sellaisia asioita, joista itse tykkää. • Olisi enemmän tukiopetusta. • Liikuttaisiin enemmän, eikä vain istuttaisi.

<p>4. Oppilasta kuullaan ja kuunnellaan.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Oppilaat auttavat toisia, ja keksitään keinoja, milloin kaikilla olisi hyvä olla • Voi kertoa, jos on vaikeita tehtäviä tai huolia. • Välitunnille on lisätty toimintaa. • Kaikki kuuntelee, kun minä puhun. • Jos viittaa, ope tulee auttamaan. Voi kertoa opettajalle jos on jotain huolia ja opettaja auttaa niissä. • Jos joku puhuu päälle, niin ope puuttuu. • Oppilastoimikunta 	<ul style="list-style-type: none"> • Pidettäisiin luokissa ihan pieni info (5 min). Oppilaat saisi kertoa / kysyä asioita. • Oikeankokoiset jalkapallomaalit! Huom! Siis lasten! • Enemmän tukiopetusta • Aikuisten pitäisi enemmän kuunnella, jos on jotain huolia • Muille oppilaille aloitelaatikko, joihin saisi kirjoittaa omat ajatuksensa
---	--	---

4.2. Toimintakulttuurin kehittämistä ohjaavat periaatteet

Tavoitteenamme on rakentaa ja ylläpitää toimintakulttuuria, joka edistää oppimista, osallisuutta, hyvinvointia ja kestäväää elämäntapaa.

Koulu toimii oppivana yhteisönä ja kannustaa kaikkia jäseniään oppimiseen. Yhdessä tekeminen ja osallisuuden kokemukset vahvistavat yhteisöä.

Oppivan yhteisön arki edistävää hyvinvointia ja turvallisuutta ja luo siten edellytyksiä oppimiselle. Luottamus itseen rakentuu arjen kohtaamisten ja vuorovaikutuksen kautta. Myönteinen palaute on itseluottamuksen keskeinen rakentaja. Luottamus toisiin tarkoittaa sitä, että oppilas uskaltaa toimia aktiivisena toimijana luokkayhteisössä ja koulussa. Luottamus itseen ja toisiin luo valmiutta kohdata tulevaa rohkeasti.

Myllyojan koulun toimintakulttuuria arvioidaan säännöllisesti niin henkilökunnan, oppilaiden kuin huoltajien kesken, mikä toimii koulun toiminnan kehittämisen lähtökohtana.

4.3. Oppimisympäristöt ja työtavat

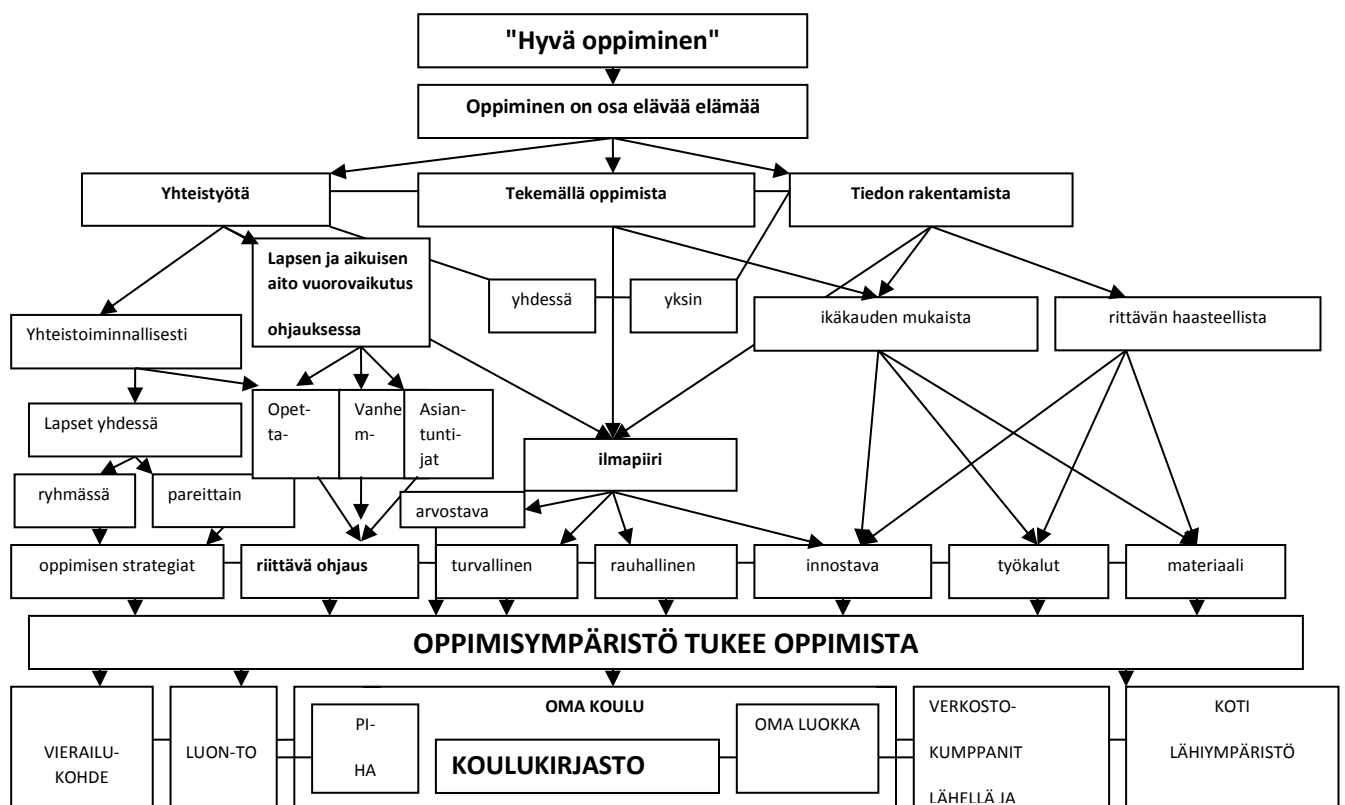
4.3.1. Myllyojan koulun oppimisympäristö

Oppimisen hyödyksi tapahtuva työskentely ei koulussa rajoitu vain luokkahuoneeseen. Oppimisympäristöä ovat niin koulun sydämessä sijaitseva kirjastomme kuin aidan takana oleva luonto, josta päästään suoraan "avaruuteen" tai kotien ja yhteistyökumppaniemme verkostoon.

Oppiminen liittyy elämään, parhaiten opitaan tekemällä. Koulun tehtävänä on opettaa oppilaille nyt tai myöhemmin tarvittavia tietoja ja taitoja, esimerkiksi kykyä tehdä yhteistyötä ja rakentaa opitusta tiedosta kokonaisuuksia.

Tieto- ja viestintäteknologia on olennainen osa monipuolisia oppimisympäristöjä. Sen avulla vahvistetaan oppilaiden osallisuutta ja yhteistyötaitoja sekä tuetaan oppilaiden henkilökohtaisia oppimispolkuja.

Onnistumisen kokemukset erilaisissa ympäristöissä ja oppimistilanteissa edistävät oppimista ja innostavat oppilaita oman osaamisensa kehittämiseen.

4.3.1. Työtavat

Pyrimme käyttämään monipuolisia työtapoja oppimisen innostajana, tukena ja helpottajana. Erilaiset työtapojen hyödyntäminen antaa oppilaalle mahdollisuuden osoittaa osaamistaan eri tavoin. Monipuoliset työtavat tuovat oppimiseen iloa ja onnistumisen kokemuksia sekä tukevat eri ikäkausille ominaista luovaa toimintaa. Ryhmään kuulumisen tunnetta vahvistavat kokemukselliset, leikinomaiset toimintatavat sekä eri aistien käyttö lisäävät oppimisen elämyksellisyyttä ja vahvistavat motivaatiota

Työtapojen valinnassa otamme huomioon eri oppiaineiden ominaispiirteet sekä laaja-alaisen osaamisen kehittämisen.

Opetuksen eriyttäminen ohjaa työtapojen valintaa. Eriyttäminen perustuu oppilaan tarpeille ja mahdollisuuksille suunnitella itse opiskeluaan, valita erilaisia työtapoja ja myös edetä yksilöllisesti. Eriyttämistä voidaan helpottaa jakamalla oppilaita omien oppimisen tarpeiden mukaisesti ryhmiin sekä hyödyntää pariopettajuuden mahdollisuuksia. Eriyttämällä tuetaan oppilaan itsetuntoa ja motivaatiota sekä turvataan oppimisen rauhaa. Eriyttämällä myös ehkäistään tuen tarpeen syntymistä

4.4. Opetuksen eheyttäminen ja monialaiset oppimiskokonaisuudet

Eheyttämisen tavoitteena on auttaa oppilaita ymmärtämään opiskeltavien asioiden välisiä suhteita ja keskinäisiä riippuvuuksia. Se auttaa oppilaita yhdistämään eri tiedonalojen tietoja ja taitoja sekä jäsentämään niitä mielekkäiksi kokonaisuuksiksi yhdessä toisten kanssa.

Opetusta voidaan eheyttää mm.

- Rinnastamalla eli opiskelemalla samaa teemaa kahdessa tai useammassa oppiaineessa samanaikaisesti.
- Jaksottamalla eli järjestämällä samaan teemaan liittyvät asiat peräkkäin.
- Suunnittelemalla monialaisia, pitempikestoisia oppimiskokonaisuuksia.
- Muodostamalla oppiaineista integroituja kokonaisuuksia.
- Kokonaisopetuksena, jossa kaikki opetus toteutetaan eheyttynä.

Myllyojan koulussa monialaiset oppimiskokonaisuudet suunnitellaan yhdessä henkilökunnan ja oppilaiden kanssa. Vuosittain järjestetään vähintään 2 koko koulun yhteistä, yhteisöllisyyttä lisäävää teemapäivää sekä vähintään 2 luokka-aste ja/tai luokkakohtaisia eheyttävää kokonaisuutta. Ilmiökeskeisyys, useiden tiedonalojen näkökulmat sekä oppilaan omat kiinnostuksen kohteet korostuvat näissä kokonaisuuksissa.

Koulun tiimit ja luokka-asteiden opettajat yhdessä oppilaiden kanssa vastaavat teemapäivien suunnittelusta ja toteutuksesta.

Monialaisten oppimiskokonaisuuksien yksityiskohtaiset suunnitelmat kirjataan vuosittain koulumme lukuvuosisuunnitelmaan.

LUKU 5 OPPIMISTA JA HYVINVOINTIA EDISTÄVÄ KOULUTYÖN JÄRJESTÄMINEN

5.1 Yhteinen vastuu koulupäivästä

5.1.1. Myllyojan koulun yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma

YHDENVERTAISUUS- JA TASA-ARVOSUUNNITELMA

Oulun kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelmassa ohjeistetaan seuraavasti lakiperustaisista, koulukohtaisista yhdenvertaisuuden ja toiminnallisen tasa-arvon suunnitelmista:

"Oulun sivistys- ja kulttuuripalveluiden toiminnassa yhteinen lähtökohta on lasten ja nuorten yhdenvertaisuus ja tasa-arvo. Tasavertaisuuden periaatteet ovat tärkeitä kaikkien lapsi- ja nuorisoryhmien toiminnassa. Jokaiselle kouluyhteisön jäsenelle tulee tarjota yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistua koulun toimintaan ja edistää elämäänsä. Oppiva yhteisö mahdollistaa osallisuuden ja aidot vaikutusmahdollisuudet. Yhdenvertaisuutta edistämällä voidaan ehkäistä syrjintää, lisätä ymmärrystä moninaisuutta kohtaan ja ennen kaikkea lisätä kaikkien kouluyhteisön jäsenten hyvinvointia.

Rehtori vastaa siitä, että oppilaitoskohtaisesti laaditaan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma yhteistyössä henkilöstön, huoltajien ja oppilaiden kanssa. Suunnitelma sisällytetään osaksi koulukohtaista opetussuunnitelmaa, ja se päivitetään kolmen vuoden välein. Laadinnassa huomioidaan Oulun kaupungin yhdenvertaisuussuunnitelma ja toiminnallisen tasa-arvon suunnitelma."

Suunnittelun vaiheet/toiminnallisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden suunnitelmat:

Myllyojan koulussa:

- on esteetön kulkeminen opetustiloissa
- on oman uskonnon opetusta (Ryhmäkoko min. 3 oppilasta)
- on oman äidinkielen opetusta
- suomi toisena kielenä -opetus
- käytetään kiusaamista ja syrjimistä ehkäiseviä työkaluja ja puututaan (Lions Quest, Hyvää mieltä yhdessä, Lapsen oikeudet toiminnallisesti)
- käytetään yksilöllisiä opetusmenetelmiä ja oppimisympäristöjä
- perusopetukseen valmistava opetus
- oppilastoimikunta (oppilaiden ääni kuuluviin)

5.1.2. Turvallisuus

Koulumme oppilaat ja henkilökuntaan kuuluvat aikuiset voivat joutua onnettomuuteen tai uhkaavaan tilanteeseen joko koulussa tai sen ulkopuolella. Kuolema, sairaus tai onnettomuus voi kohdata oppilaittemme perheenjäseniä tai muita läheisiä ihmisiä. Koulullamme on kriisisuunnitelma, joka sisältää toimintamalleja erilaisia kriisitilanteita varten. Henkilökuntaa perehdytetään koulun kriisityöhön, jonka tarkoituksena on tukea kriisissä olevan henkilön omaa selviytymistä ja nopeuttaa sitä. Toiminta tapahtuu yhteistyössä vanhempien kanssa. Kriisivalmiussuunnitelma löytyy internetistä koulumme kotisivuilta.

Myllyojan koulussa on määrätty turvallisuuspari, jonka muodostavat aina rehtori ja kulloinkin tehtävään määrätty opettaja, joka on turvallisuusvastaava. Heidän poissa ollessaan turvallisuudesta poikkeustilanteissa vastaa koulun johtoryhmä alkaen vararehtorista.

Koulussamme on kaikkien saatavilla oleva turvallisuuskansio, jota päivitetään 4KS- järjestelmän avulla. Kansiota löytyvät nimetyt vastuuhenkilöt sekä ohjeet poikkeustilanteissa toimimiseen. Kansio perehdytetään henkilökunnalle ja perehtymistä kontrolloidaan. Toimimista vaaratilanteissa harjoitellaan vuosikellon mukaisesti. Vaaratilanneilmoitukset tehdään Zef-järjestelmään, linkki on jaettu jokaiselle opettajalle sähköpostilla, se löytyy myös Akkunan sivuilta.

Koulussa järjestetään turvallisuuskävelyitä.

5.1.3. Myllyojan koulun järjestyssäännöt

Järjestyssääntöjen tavoitteena on edistää koulun sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä kouluyhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä. Järjestyssäännöt ovat voimassa kouluaikana, koulumatkoilla sekä kaikissa koulun järjestämissä tilaisuuksissa. (Perusopetuslaki 29§)

<p>Käyttäytyminen</p> <p>Olen ystävällinen. Olen rehellinen. Annan työrauhan. En koske toisen omaisuuteen ilman lupaa.</p>
<p>Oppitunnit</p> <p>Kellon soidessa siirryn omaan luokkaani. Huolehdin, että minulla on tarvittavat työskentelyvälineet mukamani. Pidän tavarani järjestyksessä. Käytän kännykkää vain opettajan luvalla, muutoin säilytän sitä repussa äänettömänä.</p>
<p>Välitunnit</p> <p>Menen viivyttelämättä välitunnille säänmukaisesti pukeutuneena.</p>

<p>Leikin vain turvallisia leikkejä ja otan kaikki mukaan. Kerron ongelmatilanteista aikuiselle.</p>
<p>Ruokailut</p> <p>Ruokailen rauhallisesti. Keskustelen hiljaisella äänellä vain oman pöytäseurani kanssa. Maistan kaikkia ruokia.</p>
<p>Turvallisuus</p> <p>Noudatan koulumatkalla liikennesääntöjä. Käytän pyöräillessä kypärää. Kerron kiusaamisesta koulun aikuiselle. Liikun käytävillä kävellen. Noudatan koulun aikuisten ohjeita ja koulun sääntöjä.</p>

5.1.4. Kiusaamisen vastainen toiminta

Koulussamme kiusaamista pyritään ehkäisemään ennalta myös Lions Quest –ohjelman mukaisilla oppitunneilla sekä Mielenterveysseuran ”Hyvää mieltä yhdessä” –materiaalien ja toiminnallisten tehtävien kautta. Näillä menetelmillä pyritään vahvistamaan luokan hyvää ilmapiiriä sekä tunnistamaan kiusaaminen ja siihen liittyviä ilmiöitä.

Joka vuosi koulussamme valitaan sovittelijaoppilas, joka on toiminnallaan edistänyt sopua ja rauhaa koulussamme. Hänet palkitaan Martti Ahtisaaren –päivänä marraskuussa lasisella ”Rauhankyyhky”-kiertopalkinnolla.

Myllyojan koulussa on laadittu opettajien ja oppilaiden yhteistyönä kiusaamisen ennalta ehkäisevä malli. Kiusaaminen ei ole ainoastaan lasten ongelma, vaan se voi liittyä kaikkeen ihmisten väliseen vuorovaikutukseen. Kaikkeen kiusaamiseen puututaan heti, kun sitä havaitaan.

Kiusaamista pyritään ehkäisemään ennalta seuraavilla keinoilla:

- yhdessä laaditut kiusaamisen määritelmät
- Lions Quest ja/tai Hyvää mieltä yhdessä -tunnit
- luokkahengen parantamiseen liittyvät toimet
- ilmaisuharjoitukset
 - empatian tunteiden herättäminen sosiodraaman avulla
- roolileikit
 - itse tehdyt kiusaamisnäytelmät (roolit: kiusattu, kiusaaja, puolustajat, kannustajat, apurit, hiljaiset hyväksyjät)

Ongelmatilanteet selvitetään mahdollisimman nopeasti seuraavan mallin mukaan:

- asian selvittäminen mahdollisimman nopeasti (mielellään samana päivänä);
selvittäjänä oma opettaja/valvova opettaja
 - osapuolet
 - osalliset
 - ulkopuolisten havainnot
- tilanteen sopiminen
 - anteeksi pyytäminen
 - anteeksi antaminen
 - => ”Kättä päälle!”
- tilanteen jatkoseuranta: sopimuksen pitämisen varmistaminen
 - seuraavana päivänä
 - viikon kuluttua

Kiusaamisen toistuminen

- selvittäjänä oma opettaja, rehtori
 - kuten edellä
 - vanhemmille tiedottaminen
 - oman luokan tuki!

Kiusaamisen jatkuminen

- kuten edellä
- mukaan vanhemmat
- tarkistetaan tarvitaanko tukea/apua
 - erityisopettajalta
 - koulupsykologilta
 - kouluterveydenhoitajalta
 - perheneuvolalta
 - luokanopettajalta

”Kaikki eivät ole vastuussa kiusaamisesta,
mutta kaikki ovat vastuussa sen lopettamisesta.”

Yhteisen keskustelun kautta lapset oivaltavat jokaisen oppilaan vastuun luokan hyvän
ilmapiirin ylläpitämisestä ja kiusaamisen lopettamisesta.

5.2. Yhteistyö

5.2.1. Oppilaiden osallisuus

Oppilaiden osallistuminen oman koulutyönsä ja ryhmänsä toiminnan suunnitteluun on luonteva tapa vahvistaa osallisuutta. Monialaisten oppimiskokonaisuuksien suunnittelussa oppilaiden osuus on tärkeä. Lisäksi oppilaita rohkaistaan vaikuttamaan myös koulun yhteisen toiminnan ja oppimisympäristön suunnitteluun ja kehittämiseen.

Koulussamme toimii aktiivisesti oppilastoimikunta, jonka tavoitteena on oppilaiden kouluviihtyvyyden ja osallisuuden lisääminen sekä demokratiataitojen harjoittaminen. Oppilaat valitsevat luokastaan edustajan oppilastoimikuntaan, joka kokoontuu vähintään kerran kuukaudessa. Lukuvuosittain oppilastoimikunta valitsee oppilaskunnan ehdotuksista lukuvuoden teeman, jonka toteuttamista suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan yhdessä.

Oppilastoimikunta järjestää muulle oppilaskunnalle osallisuutta ja yhteisöllisyyttä korostavia tapahtumia. Myllyojan oppilaskunnalla on nimetty ja koulutettu ohjaava opettaja, joka vastaa oppilaskuntatyön lisäksi yhteistyöstä Osallisuusryhmä Oivan kanssa sekä muiden osallisuusryhmien kanssa.

Myllyojan koulussa toimii ympäristöraati, jossa on edustaja jokaisesta luokasta ja joka kokoontuu säännöllisesti. Sen tavoitteena on lisätä Myllyojan kouluväen ympäristötietoisuutta sekä järjestää erilaisia ekotekoja korostavia tempauksia.

Muutoinkin oppilaita pyritään haastamaan osallistumaan koko kouluyhteisön viihtyvyyden lisäämiseen. Oppilaat järjestävät mm. välitunneille välituntitoimintaa sekä huolehtivat muutoinkin yhteisestä hyvinvoinnista yhteistyössä koulun aikuisten kanssa.

5.2.2. Kodin ja koulun yhteistyö

Onnistuakseen työssään koulu ja sen henkilökunta tarvitsevat tiivistä yhteistyötä kotien kanssa. Yhteistyöllä tuetaan kasvatuksen ja opetuksen järjestämistä siten, että jokainen oppilas saa oman kehitystasonsa ja tarpeidensa mukaista opetusta, ohjausta ja tukea. Yhteistyö edistää oppilaiden tervettä kasvua ja kehitystä. Huoltajalla on ensisijainen vastuu lapsensa kasvatuksesta. Yhteistyön lähtökohtana on luottamuksen rakentaminen, tasavertaisuus ja keskinäinen kunnioitus. Erityisen tärkeää yhteistyö on oppilaan koulupolun nivelvaiheissa sekä oppimisen ja koulunkäynnin tukea suunniteltaessa ja toteutettaessa.

Koulussamme toimii Vanhempaintoimikunta, johon huoltajat valitsevat edustajan jokaiselta luokalta syyslukukauden alussa. Toimikunnassa on myös opettajien ja muun henkilökunnan edustus. Rehtori toimii kokouksissa esittelijänä ja sihteerinä. Vanhempaintoimikunnan toiminta-ajatuksena on olla linkki kotien ja koulun välillä.

Sen tavoitteina

- on tukea kotien ja koulun välistä yhteistyötä
- tukea vanhemmuutta kasvatustyössä esim. järjestämällä yhteisiä vanhempainiltoja ja tapahtumia yhdessä kouluväen kanssa
- kehittää tiedonkulkua ja lisätä vanhempien tietoisuutta lastensa koulutyöstä ja luokan

tapahtumista

-edistää ja parantaa kouluturvallisuutta ja -viihtyvyyttä

Koko koulun yhteisten tapahtumien lisäksi opettajat pitävät tiiviisti yhteyttä koteihin mm. luokkamuotoisissa vanhempainilloissa, oppilaskohtaisissa arviointi- ja kehityskeskusteluissa sekä oppilashuoltotapaamisissa. Arviointi- ja kehityskeskustelun pohjana toimii oppilaiden itsearviointi.

5.2.3. Sisäinen yhteistyö

Myllyojan kouluyhteisön sisäinen yhteistyöverkko on tiivis. Opettajien ja koulunkäynnin ohjaajien muodostamien tiimien avulla pyrimme yhdessä kehittämään ja jakamaan työtä. Aikuisten yhteistyö, kuten samanaikais- ja pariopettajuus, mallintaa koulun toimintaa oppivana yhteisönä myös oppilaille.

Yhteistyötä tarvitaan erityisesti oppimiskokonaisuuksien suunnittelussa ja toteuttamisessa, oppimisen arvioinnissa sekä oppilashuollon toteuttamisessa. Sisäistä vuorovaikutusta pidetään yllä viikoittaisen YT-ajan avulla.

Sisäisen verkostoitumisen tavoitteet:

- tiedonvälitys, nopeat päätökset, työnjakoa koskevat päätökset
- pedagoginen vuorovaikutus, opetussuunnitelmatyö, työyhteisön kehittäminen
- kollegiaalinen käytännön yhteistyö, tiimien suunnitelmallinen toiminta, aine- ja luokkastehtäväinen yhteistyö
- työyhteisökokoukset, työturvallisuus, työhyvinvointi

5.2.4. Verkostoyhteistyö

1.-2.-luokan oppilaille sekä muiden vuosiluokkien erityiseen tukeen oikeutetuille oppilaille järjestetään koulupäivinä iltapäivätoimintaa. Iltapäivätoiminnasta vastaa Nuorisosiainkeskus. Koulumme tekee yhteistyötä Oulujoen seurakunnan kanssa. Viikoittaisen päivänavauksen lisäksi järjestetään muita uskonnollisia tilaisuuksia, esim. kinkerit, pääsiäishartaus, joulun- ja kevätkirjokki. Seurakunnan koulukummi on oppilaiden tavattavissa yhdellä välitunnilla viikossa.

Koulussamme tehdään monipuolista yhteistyötä lähialueen ja kaupungin eri toimijoiden kanssa. Mahdollisuuksien mukaan tehdään myös kansainvälistä yhteistyötä. Toiminnassa huomioidaan erilaiset paikalliset suunnitelmat ja toimintamallit (mm. nivelvaiheisiin liittyvät suunnitelmat, Kulttuuripolku ja Tiedonhallinnan polku) ja käytetään niitä arjen koulutyön osana.

Yhteistyön tavoitteita ovat esimerkiksi:

- oppilaan oppimisen ja elämänhallinnan tukeminen
- joustava siirtyminen esiopetuksesta perusopetukseen ja 6. luokalta 7. luokalle sekä kotien tukeminen kasvatustyössä
- yhteistyön kehittäminen eri toimijoiden kanssa

Oppilaan oppimispolkua tukevia verkostoja ovat mm.

1. Esi- ja alkuopetuksen alueverkosto
2. Itäisen alueen verkosto, alueen peruskoulujen välinen yhteistyö
3. Myllyojan suuralueen alueyhteistyö (Reimari)
4. Musiikkiluokkakoulujen verkosto
5. Valmistavan opetuksen luokkien verkosto

Koulumme tekee yhteistyötä eheän oppimispolun varmistamiseksi esiopetuksen sekä myös yläkoulun kanssa.

Laanila-Korvensuoran esi- ja alkuopetusverkoston tavoitteena on helpottaa lapsen siirtymistä esiopetuksesta perusopetukseen. Sen avulla tehdään tuleva oppimisympäristö tutuksi, tuetaan niitä lapsia, joilla on tuen tarvetta sekä huolehditaan siitä, että lapsen kasvun ja oppimisen kannalta keskeinen tieto siirtyy esiopetuksesta kouluun. Esi- ja alkuopetuksen yhteistyöstä huolehditaan esimerkiksi kokoontumalla säännöllisesti verkoston aluekokouksiin, toimimalla esiopettaja-luokanopettaja -yhteistyöpareina alueellamme sekä järjestämällä eskaripäivä, tulevien ykkösluokkalaisten vanhempainilta ja ekaluokkalaisten tutustumispäivä.

Nivelvaiheessa Kuutoselta seiskalle oppilaille ja heidän vanhemmilleen järjestetään esimerkiksi Yhdessä yläkouluun -ilta, jossa he saavat tietoa yläkoulun toiminnasta. Yläkoulun tukioppilaat vierailevat 6. luokissa ja kertovat yläkoulun käytänteistä sekä vastaavat kysymyksiin. Opettajat huolehtivat, että oppilaan tiedot siirretään yläkouluun niin, että hänen tuen tarpeen mukaiset opetusjärjestelyt voidaan toteuttaa. Yläkoulut järjestävät myös tutustumispäiviä ja/tai -iltoja.

Myllyojan koululla tehdään monenlaista kansainvälistä yhteistyötä. Tavoitteena on lisätä ihmisten välistä suvaitsevaisuutta ja erilaisuuden ymmärtämistä sekä tietoa omasta ja muiden kulttuureista. Mahdollisia toimintamuotoja ovat toiminta apua tarvitsevien lasten auttamiseksi, osallistuminen erilaisiin valtakunnallisiin hankkeisiin ja/tai kansainvälisiin projekteihin.

Koulumme tekee verkostoyhteistyö myös kirjasto-, liikunta- ja kulttuuritoimen, poliisin sekä muiden järjestöjen ja lähialueen yritysten kanssa. Tämä kaikki em. yhteistyö lisää oppimisympäristöjen monipuolisuutta ja tukee koulun kasvatustehtävää.

5.3 Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö

Koko Myllyojan kouluväellä, niin oppilaille kuin henkilökunnallakin, on oikeus turvalliseen opiskelu- ja työympäristöön, jossa työrauha ja opiskelun esteetön sujuminen on varmistettu. Työrauhaan voidaan vaikuttaa monilla koulun keinoilla, joista keskeisiä ovat opettajan antama ohjaus ja palaute, yhteistyö sekä yhteinen vastuunotto ja huolenpito. Erilaisilla opetusjärjestelyillä sekä luottamuksen ja välittämisen ilmapiiriä vahvistamalla luodaan edellytykset hyvän työrauhan rakentumiselle.

Kasvatuskeskustelu on ensisijainen tapa puuttua oppilaan epäasialliseen käyttäytymiseen. Keskustelun tarkoituksena on yhdessä oppilaan kanssa tunnistaa toimenpiteeseen johtanut teko tai laiminlyönti, kuulla oppilasta, selvittää laajemmin käyttäytymisen syyt ja seuraukset sekä pohtia keinoja tilanteen korjaamiseksi. Menettelyn tavoitteena on löytää myönteisiä keinoja koulussa käyttäytymisen ja oppilaan hyvinvoinnin parantamiseksi.

Kurinpidollisia keinoja ovat perusopetuslain mukaan jälki-istunto, poistaminen opetustilasta, kirjallinen varoitus ja määräaikainen erottaminen.

5.4 Yhdysluokkaopetus

Yhdysluokalla tarkoitetaan opetusryhmää, jossa opiskelee eri vuosiluokilla olevia oppilaita. Yhdysluokka voidaan perustaa joko oppilasmäärän pienuuden vuoksi tai pedagogisista syistä.

Opetus yhdysluokassa voidaan toteuttaa kokonaan oppilaiden vuosiluokkien mukaisesti tai osittain vuorokurssiperiaatetta noudattaen.

5.5 Opetuksen ja kasvatuksen tavoitteita tukeva muu toiminta

5.5.1. Koulun kerhotoiminta

Kerhotoiminta on oppituntien ulkopuolista toimintaa. Kerhotoiminnan tehtävänä on tukea oppilaan monipuolista kasvua ja kehitystä. Koulussamme toimii esimerkiksi omien opettajien sekä ulkopuolisten tahojen ohjaamia kerhoja, mm. ONMKY, Oulujoen seurakunta. Musiikkiluokilla on omaan opetussuunnitelmaan liittyvää kerhotoimintaa. Oulun yliopiston musiikkikasvatuksen ja ammattikorkeakoulun musiikin opiskelijat antavat soittotunteja koulumme tiloissa.

5.5.2. Koulun kirjastotoiminta

Myllyojan koulukirjasto palvelee oppilaiden tiedonhaun ja lukemisen keskuksena. Myllyojan koulu ja Myllyojan kirjasto tekevät monipuolista yhteistyötä esimerkiksi Kirjastoreitti-toiminnan avulla.

[\(linkki alakoulun kirjastoreittiin\)](#)

Kannustamme lapsia myös kirjallisuusdiplomin suorittamiseen.

Kirjastoreittitoiminta toteutetaan yhteistyössä Myllyojan koulun ja kirjaston kanssa.

Lukemisharrastusta tukevia teemaviikkoja ovat mm. Lukuviikot ja

Sanomalehtiweek. Vanhempaintoimikunta tukee koulukirjastotoimintaa mm. lahjoittamalla oppilastoimikunnan ehdottamia teoksia. Oppilaiden osallisuutta tuetaan esimerkiksi

Kirjastoagentti-toiminnalla, oppilaiden kirjavinkkauksilla ja yhteisillä lukuhetkillä.

Koulukirjaston käyttöä seurataan ja kirjastoresurssi määräytyy käytön mukaan. Koulukirjastolle on varattu summa uuden aineiston hankintaan. Koulukirjasto-opettajat vahvistetaan lukuvuoden suunnittelukokouksessa.

5.5.3. Kouluruokailu

Kouluruokailussa oppilaita ohjataan terveellisiin ruokailutottumuksiin ja hyviin ruokailutapoihin.

Heitä opastetaan myös ymmärtämään ruuan terveyttä ja jaksamista edistävä merkitys. Oppilailla

on mahdollisuus vaikuttaa kouluruokailuun, esim. toiveruokapäivä. Vihreä lippu -kouluna otamme huomioon kestävän kehityksen periaatteet myös kouluruokailussa.

5.5.4. Välitunnit ja koulun muut tapahtumat

Koulussamme koulupäivä rytmitetään, ja välitunnit järjestetään oppilaiden hyvinvointia edistävällä tavalla siten, että päivän aikana on myös 30 minuutin mittaisia välitunteja.

Myllyojan koulussa on mahdollisuus monipuoliseen välituntitoimintaan, esimerkiksi ohjatut välitunnit koulun välituntipihalla, ilmakeikkopelivuorot koulun aulassa sekä oman luokka-asteen sisäliikuntavälitunnit salissa 3.-6.-luokkalaisille.

Ulkona oppilailla on mahdollisuus monipuoliseen toimintaan. Koulun pihalla on valvontaa

välituntien aikana. Koulumme on liittynyt oppilaiden aloitteesta Liikkuvien koulujen joukkoon. Siinä oppilaita pyritään aktivoimaan liikkumiseen niin oppituntien kuin välituntienkin aikana.

Koulun henkilökunta järjestää yhdessä oppilaiden kanssa yhteisiä tapahtumia: juhlia, teemapäiviä ja retkiä. Niissä oppilaiden osallisuus korostuu. Yhteisillä tilaisuuksilla ja tapahtumilla vahvistetaan koulun yhteisöllisyyttä, ja ne ovat osa koulun kulttuurista ja kielellistä monimuotoisuutta. Koulupäivä aloitetaan lyhyellä päivänavauksella.

5.5.5. Koulumatkat ja -kuljetukset

Kannustamme oppilaita kulkemaan koulumatkat terveyttä ja kuntoa edistävällä tavalla. Opastamme heitä sekä itsenäisesti että koulukuljetuksin liikuttaessa huolehtimaan omasta ja muiden turvallisuudesta sekä käyttäytymään matkaa tehdessään hyvin.

Koulukuljetuksen odotusaikojen valvonnasta ja ohjatusta toiminnasta sekä matkojen aikaisesta turvallisuudesta huolehditaan sopimalla menettelytavoista ja vastuuhenkilöistä. Niistä sekä kuljetusjärjestelyistä tiedotetaan oppilaita ja heidän huoltajiaan.

LUKU 6 OPPIMISEN ARVIOINTI

6.1. Arvioinnin tehtävät, luonne ja yleiset periaatteet

Oppilaan arvioinnin tehtävänä on ohjata ja kannustaa opiskelua, edistää oppimista sekä kehittää oppilaan edellytyksiä itsearviointiin. Painopiste on oppimista edistävässä arvioinnissa. Koulumme arviointikulttuuria ohjaavat opetushallituksen normit, koulumme arvot ja toimintatavat.

Suuri osa arvioinnista on opettajien ja oppilaiden välistä vuorovaikutusta. Pyrimme huolehtimaan siitä, että oppilaat saavat alusta lähtien oppimista ohjaavaa ja kannustavaa palautetta sekä tietoa edistymisestään ja osaamisestaan oman ikäkauden ja edellytystensä mukaisesti. Pyrimme luomaan rohkaisevan ja yrittämään kannustavan ilmapiirin. Onnistumisen kokemukset kannustavat oppimaan lisää, mutta myös epäonnistumiset tai virheelliset ratkaisut ovat osa oppimisprosessia. Niitä pyrimme hyödyntämään opetuksessa oppimista edistävällä ja oppilaita kunnioittavalla tavalla. Kannustamme oppilaita havainnoimaan omaa ja yhteistä työskentelyä sekä antamaan rakentavaa palautetta toisilleen ja opettajille. Tämä luo edellytyksiä oppilaiden itsearvioinnin ja vertaisarvioinnin taitojen kehittymiselle.

Ohjaamme oppilaita, ikätaso huomioiden, asettamaan itselle ja omalle oppimiselleen tavoitteita, ottaman vastuuta opiskelustaan ja arvioimaan omaa oppimistaan. Näin pyrimme vahvistamaan oppilaiden kokemusta ja tunnetta oman oppimisensa omistajuudesta.

Yhteistyö kotien kanssa on osa hyvää arviointikulttuuria. Huoltajilla on oikeus saada riittävän usein palautetta oppilaan opintojen edistymisestä, työskentelystä ja käyttäytymisestä. Koulumme oppilaiden huoltajilla on mahdollisuus osallistua arviointi- ja/tai kehityskeskusteluihin vähintään kaksi kertaa vuodessa. Jokaisen oppilaan vanhemmat kutsutaan arviointikeskusteluun syyslukukaudella ja kehityskeskusteluun joko syys- ja/tai kevätlukukaudella. Molemmat keskustelut perustuvat oppilaiden itsearviointiin. Oppilas osallistuu näihin keskusteluihin, ellei toisin sovita. Ensimmäisen luokan vanhemmille kehityskeskustelu voidaan toteuttaa Lapset puheeksi –menetelmällä. Syyslukukaudella arviointikeskusteluilla korvataan välitodistus. Oppilaat saavat lukuvuositodistuksen kevätlukukauden päätteeksi. Oppilasarvioinnissa käytetään sanallista tai numeroarviointia tai niiden välimuotoa.

Arviointi on myös opettajien itsearvioinnin väline. Arvioinnilla saatu tieto auttaa opettajia suuntaamaan opetustaan oppilaiden tarpeiden mukaisesti. Se luo perustaa opetuksen eriyttämiselle ja auttaa oppilaiden mahdollisten tuen tarpeiden tunnistamisessa.

6.2. Arvioinnin kohteet

Arviointi kohdistuu oppilaan oppimiseen, työskentelyyn ja käyttäytymiseen. Luotettava arviointi edellyttää näiden osa-alueiden monipuolista havainnointia ja dokumentointia.

Oppimisen arviointi sisältää opinnoissa edistymisen ja osaamisen tason arviointia sekä palautteen antamista niistä. Edistymistä tarkastellaan suhteessa aiempaan osaamiseen ja asetettuihin tavoitteisiin. Oppimisen edistymisen huolellisen seurannan avulla varmistetaan se, että oppilaalla on edellytykset edetä opinnoissaan.

Osaamisen tasolla tarkoitetaan oppilaan eri tavoin osoittamaa osaamista suhteessa asetettuihin tavoitteisiin. Oppilaalle tarjotaan monipuolisia mahdollisuuksia osoittaa osaamistaan. Oppilaita ohjataan sekä itsenäisesti että ryhmänä tarkastelemaan edistymistään ja työnsä tuloksia suhteessa tavoitteisiin ja niihin onnistumisen kriteereihin, joista on yhdessä keskustellen sovittu työtä/oppimiskokonaisuutta aloitettaessa.

Oppilaiden **työskentelytaitojen** kehittäminen on yksi koulutyön keskeisimmistä tavoitteista. Tuemme opetuksessa oppilaiden itsenäisen ja yhdessä työskentelyn taitoja. Työskentelytaitoihin sisältyvät myös taito suunnitella, säädellä ja arvioida omaa työtään, taito toimia vastuullisesti ja parhaansa yrittäen.

Työskentelytaitoja harjoitellaan eri oppiaineissa, monialaisissa oppimiskokonaisuuksissa ja koulun muussa toiminnassa. Ohjaamme oppilaita sekä yksilöinä että ryhmänä suunnittelemaan työtään ja käyttämään oppimista edistäviä työskentelytapoja. Oppilaita ohjataan myös tarkastelemaan suunnitelmien toteutumista sekä arvioimaan työskentelyn onnistumista ja siihen vaikuttaneita tekijöitä.

Käyttäytymisen ohjaus sekä käyttäytymiseen liittyvien tietojen ja taitojen opettaminen ovat osa koulun kasvatustehtävää. Ohjaamme oppilaita ottamaan huomioon muut ihmiset ja ympäristö sekä noudattamaan koulun järjestyssääntöjä sekä yhteisiä sopimuksia. Pyrimme opettamaan tilannetietoista käyttäytymistä ja hyviä tapoja.

Käyttäytymistä arvioidaan, ja oppilaille annetaan käyttäytymisestä ohjaavaa palautetta noudattaen Oulun kaupungin ohjeistusta käyttäytymisen arviointikriteereistä.

([Linkki suositukseen käyttäytymisen arviointikriteereiksi Oulussa](#))

Käyttäytymisen tavoitteet perustuvat koulumme kasvatustavoitteisiin, yhteisön toimintakulttuuria määrittäviin linjauksiin ja järjestyssääntöihin. Oppilailla ja huoltajilla tulee olla mahdollisuus osallistua koulun kasvatustavoitteita ja käyttäytymiselle asetettavia tavoitteita koskevaan keskusteluun ja tavoitteiden määrittelyyn.

Käyttäytymisen arvioinnissa pyrimme huolehtimaan, että arviointi ei kohdistu oppilaan persoonaan, temperamenttiin eikä muihin henkilökohtaisiin ominaisuuksiin. Käyttäytyminen arvioidaan todistuksissa omana kokonaisuutena, eikä se vaikuta oppiaineesta saatavaan arvosanaan tai sanalliseen arvioon.

6.3. Opintojen aikainen arviointi

Opintojen aikainen arviointi on pääosin oppimisen ohjaamista palautteen avulla osana päivittäistä opetusta ja työskentelyä. **Formatiivisen arvioinnin** keskeisenä tehtävänä on ohjata ja kannustaa opiskelua, tukea oppimista ja edistää itse- ja vertaisarvioinnin taitoja. Pyrimme antamaan oppilaalle ja huoltajalle tietoa opintojen edistymisestä, työskentelystä ja käyttäytymisestä riittävän usein.

Oppimista edistävä palaute on luonteeltaan laadullista ja kuvailevaa, oppimisen solmukohtia tunnistavaa ja ratkovaa vuorovaikutusta. Se ottaa huomioon oppilaiden ikätason, erilaiset tavat oppia ja työskennellä. Ohjaamme oppilaita tiedostamaan edistymisensä ja jäsentämään oman oppimisensa eri vaiheita, tunnistamaan omia vahvuuksiaan sekä löytämään erilaisia keinoja tavoitteisiin pääsemiseksi. Palaute auttaa oppilaita vähitellen ohjaamaan omaa oppimistaan, asettamaan omia tavoitteita ja käyttämään onnistumista edistäviä oppimistapoja.

Opintojen aikainen arviointi sisältää myös **summatiivista arviointia**, jonka tulokset välitetään oppilaille todistuksissa tai arviointitiedotteissa. Oppilas saa kunkin lukuvuoden päättyessä lukuvuositodistuksen, joka sisältää sanallisesti tai numeroin ilmaistut arviot siitä, miten oppilas on kyseisenä lukuvuonna saavuttanut tavoitteet eri oppiaineissa tai opintokokonaisuuksissa. Lukuvuositodistukseen sisältyy myös käyttäytymisen arviointi. Lukuvuoden päätteeksi tehtävä arviointi on kokonaisarvio oppilaan koko lukuvuoden edistymisestä ja suoriutumisesta. Lukuvuositodistus on myös päätös oppilaan siirtymisestä seuraavalle luokalle tai hänen jättämisestään luokalle.

LUKU 7 OPPIMISEN JA KOULUNKÄYNNIN TUKEA

7.1. Tuen järjestämistä ohjaavat periaatteet

Peruskoululain mukaan oppilaalla on oikeus saada riittävää tukea oppimiseensa ja koulunkäyntiinsä. Oppimisen ja koulunkäynnin tuen kolme tasoa ovat yleinen, tehostettu ja erityinen tuki. Näistä oppilas voi saada kerrallaan vain yhden tasoista tukea. Oppilaan saaman tuen tulee olla joustavaa, pitkäjänteisesti suunniteltua ja tuen tarpeen mukaan muuttuvaa.

Opetuksen ja tuen järjestämisen lähtökohtana ovat sekä kunkin oppilaan että opetusryhmän vahvuudet, oppimis- ja kehitystarpeet. Huomiota tulee kiinnittää oppimisen esteettömyyteen sekä oppimisvaikeuksien ennaltaehkäisyyn ja varhaiseen tunnistamiseen. Oppimisen ja koulunkäynnin tukeminen merkitsee yhteisöllisiä ja oppimisympäristöön liittyviä ratkaisuja sekä oppilaiden yksilöllisiin tarpeisiin vastaamista. Tuen tehtävänä on ehkäistä ongelmien monimuotoistumista ja syvenemistä sekä pitkäaikaisvaikutuksia. On huolehdittava oppilaan mahdollisuuksista saada onnistumisen kokemuksia oppimisessa ja ryhmän jäsenenä toimimisessa sekä tuettava oppilaan myönteistä käsitystä itsestään ja koulutyöstä. Tuen tarpeen havaitsemisessa, arvioinnissa sekä tuen suunnittelussa ja toteuttamisessa teemme monialaista yhteistyötä.

7.2. Yleinen tuki

Kaikki oppilaat, joita ei ole siirretty tehostettuun tai erityiseen tukeen, kuuluvat automaattisesti yleisen tuen piiriin. Yleisen tuen tukimuotoja ovat esimerkiksi eriyttävä opetus, oppimisympäristön rakenteelliset ratkaisut, yksittäisen oppilaan sekä koko ryhmän valmiuksien, vahvuuksien ja tuen tarpeiden huomioiminen, erilaisten oppimistyylien valinta, tukiopetus, osa-aikaisen erityisopetuksen periodi, positiivisen palautteen kohdistaminen oppilaan yksilöllisiin oppimishaasteisiin, opetuksen strukturointi, tavoitteiden selkiyttäminen ja oppimisprosessien arviointi sekä yhteistoiminnallinen toimintakulttuuri.

7.3. Tehostettu tuki

Tehostetun tuen tarpeen arviointi käynnistyy luokanopettajan, huoltajan ja ikäkausihuomioiden oppilaan yhteistyönä. Tehostettuun tukeen siirrytään, mikäli yleinen tuki ei ole riittävä. Tehostettua tukea voidaan antaa tietyissä oppiaineissa, myös toiminnanohjauksen tai sosiaalisten suhteiden vahvistamiseksi. Pääsääntöisesti tehostettu tuki toteutetaan oppilaan omassa opetusryhmässä. Myös osa-aikaista erityisopetusta vahvistetaan. Tehostettua tukea voidaan antaa myös pienryhmämuotoisena alueellisessa pienryhmässä. Tehostetun tuen pohjaksi laaditaan pedagoginen arvio, joka kirjataan Wilman sähköiseen järjestelmään. Myös varsinainen

oppimissuunnitelma kirjataan Wilmaan. Luokanopettaja kutsuu koolle huoltajat ja muut laatimiseen osallistuvat henkilöt. Mikäli on kyseessä aineenopettajan opettama oppiaine, niin myös aineenopettaja osallistuu oppimissuunnitelman laadintaan. Jos tehostetun tuen tukimuodot muuttuvat kesken lukukauden, niin päivitetään uusi tieto oppimissuunnitelmaan. Uuden lukuvuoden alkaessa oppilaille laaditaan aina uusi oppimissuunnitelma.

7.4. Erityinen tuki

Erityisen tuen aloittaminen pohjautuu oppilaan vahvuuksien ja erityistarpeiden monipuoliseen ja tarkkaan selvitykseen oppilaan kokonaistilanteesta. Tehostetun tuen riittämättömyys todetaan yhteistyössä oppilaan huoltajien, oppilaan opetuksesta vastaavien opettajien sekä oppilashuollon ammattihenkilöiden kanssa yhteistyössä. Erityiseen tukeen siirtämisen dokumenttipohjaksi tehdään Wilman sähköiseen järjestelmään pedagoginen selvitys. Vastuuopettajana toimii luokanopettaja ja pedagoginen selvitys laaditaan yhteistyössä huoltajien ja oppilashuollon toimijoiden kanssa. Pedagogisen selvityksen pohjalta oppilaille laaditaan henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma eli HOJKS.

7.5. Perusopetuslaissa säädetyt tukimuodot

7.5.1. Tukiopetus

Rehtorin johdolla ja opettajien yhteistyönä sovitaan tukiopetuksen järjestämisen periaatteet ja toimintamallit. Tukiopetusta voidaan antaa oppimisvaikeuksien ennaltaehkäisyyn sekä opinnoissa tilapäisesti jälkeen jääneille oppilaille. Tukiopetusta annetaan yleensä oppilaan työjärjestyksen mukaisten oppituntien ulkopuolella.

7.5.2. Osa-aikainen erityisopetus

Myllyojan koulun erityisopetuksen opetussuunnitelma on laadittu Oulun kaupungin erityisopetuksen suunnitelman mukaisesti. Erityisopettaja antaa osa-aikaista erityisopetusta oppilaille, joilla on oppimis- tai sopeutumisvaikeuksia. Toimintamuotoina ovat pienryhmä-, yksilö- ja/tai samanaikaisopetus sekä konsultoiva työ. Erityisopettaja koordinoi koulun oppilashuoltotyötä. Hän tekee yhteistyötä koulun muiden opettajien, rehtorin, vanhempien, kouluterveydenhoitajan, koulupsykologin, koulukuraattorin, koulunkäynninohjaajien, lääkinnällisen kuntoutuksen erityistyöntekijöiden, esikoulunopettajien, KELTOjen, yläasteen erityisopettajien sekä alueellisten pienryhmäopettajien kanssa. Erityisopettaja toimii yleensä koulun oppilashuoltoryhmässä. Hän konsultoi yhteisöllisen oppilashuollon asioissa sekä HOJKS:n laadinnassa. Erityisopetuksessa pyritään resurssien mukaan myös kuntouttavaan opetukseen eli harjoitetaan esimerkiksi äidinkielen tai matematiikan taustavalmiuksia. Lisäksi erityisopettaja tarvittaessa konsultoi vieraskielisten oppilaiden opetuksessa.

LUKU 8 OPPILASHUOLTO

Oppilashuollolla pyritään koko kouluyhteisön hyvinvoinnin sekä turvallisen ja terveellisen kasvuympäristön tukemiseen. Yhteisöllinen oppilashuolto liittyy kaikkien koulun toimijoiden työhön. Sekä yhteisöllisen että yksilöllisen oppilashuollon tavoitteena on ennaltaehkäistä oppimisen, fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen terveyden ongelmien syntyä mahdollisuuksien mukaan. Varhainen välittäminen, huolen puheeksi ottaminen ja huoleen puuttuminen, huoltajien ja oppilaiden osallisuus sekä luottamuksellisuus ovat oppilashuollon keskeisiä periaatteita.

8.1. Monialainen oppilashuollon yhteistyö

Koulukohtainen oppilashuoltoryhmä vastaa koulun oppilashuollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista. Monialainen oppilashuolto järjestetään yhteistyössä opetustoimen, sosiaali- ja terveystoimen, oppilaan ja hänen huoltajansa kanssa ottaen huomioon oppilaan ikä ja edellytykset, tarvittaessa myös muiden toimijoiden kanssa.

Eri ammattiryhmiin kuuluvien työntekijöiden keskinäinen konsultaatio on tärkeä työmenetelmä oppilashuollossa. Konsultaatiolla pyritään lisäämään ymmärrystä oppilaiden tarpeista, laajentamaan omaa näkemystä tilanteista toisten toimijoiden asiantuntemuksen avulla, tukemaan työssä jaksamista sekä edistämään kouluyhteisön toimintaa.

Yhteisöllisistä asioista vastaavan monialaisen oppilashuoltoryhmän jäseniä ovat yleensä rehtori, laaja-alainen erityisopettaja, koulukuraattori, koulupsykologi ja kouluterveydenhoitaja, mahdollisuuksien mukaan myös koululääkäri. Yksittäistä oppilasta koskevat asiat käsitellään tapauskohtaisesti koottavassa asiantuntijaryhmässä. Koulun oppilashuollon toiminnasta ja palveluista tiedotetaan esimerkiksi vanhempainilloissa sekä sähköisissä koulun ja kodin välisissä järjestelmissä.

8.2. Yhteisöllinen oppilashuolto

Yhteisöllisessä oppilashuollossa seurataan, arvioidaan ja kehitetään kouluyhteisön ja oppilasryhmien hyvinvointia. Avoin vuorovaikutus ihmisten välillä sekä yhteisöön kuuluminen nähdään tärkeinä hyvinvoinnin, terveyden, turvallisuuden ja elämänhallinnan perusedellytyksinä.

Kouluympäristön terveellisyyttä ja turvallisuutta sekä kouluyhteisön hyvinvointia seurataan jatkuvasti ja niitä arvioidaan kolmen vuoden välein toteutettavissa tarkastuksissa. Turvallisuuden edistämiseen kuuluvat myös koulukuljetuksia, tapaturmien ennaltaehkäisyä ja tietoturvallisuutta koskevat toimintatavat.

Hyvinvointia ja oppimista edistetään myös varhaisella ongelmien tunnistamisella ja niissä tukemisella, terveystarkastuksilla, hyvinvointikyselyillä, oppilaskunta- ja kummioppilastoiminnalla,

kerhotoiminnalla, vanhempainoimikuntatyöskentelyllä sekä kodin ja koulun vuoropuhelua edistävillä vanhempainilloilla ja keskustelutilaisuuksilla.

8.3. Yksilökohtainen oppilashuolto

Yksilökohtaisen oppilashuoltotyön tavoitteena on seurata ja edistää oppilaan kokonaisvaltaista kehitystä, terveyttä, hyvinvointia ja oppimista. Yksilökohtainen oppilashuolto voi olla monialaista oppilashuoltoa, kouluterveydenhoitajan palveluja, oppilashuollon psykologi- ja/tai kuraattoripalveluja. Lähtökohtana on oppilaan etu sekä avoin ja luottamuksellinen vuorovaikutus huoltajien ja oppilaan kanssa.

Yksilökohtainen oppilashuoltoryhmä eli monialainen oppilaskohtainen asiantuntijaryhmä kootaan tapauskohtaisesti yksittäisen oppilaan tai tietyn oppilasryhmän tueksi. Tavoitteena on havaita asiat mahdollisimman varhain sekä toimia myös ennaltaehkäisevästi. Tapaamisissa pyritään huomioimaan oppilaan tilanne kokonaisuutena sekä mahdollisesti myös huoltajien tarvitsema tuki.

Oppilashuoltotyötä tehdään yhteisyyssä huoltajien sekä oppilaan kanssa. Oppilaan osallisuutta tuettaessa otetaan huomioon hänen ikänsä sekä muut edellytykset ja tarpeet.

Yksittäistä oppilasta koskevan asian käsittelystä asiantuntijaryhmässä laaditaan oppilashuoltokertomus. Kertomukseen kirjataan tiedot, jotka kuvaavat yksittäisen oppilaan oppilashuollon tarvetta sekä suunniteltuja ja toteutettuja yksilöllisiä oppilashuollon tukitoimia.

Oppilashuoltokertomus laaditaan manuaalisessa muodossa ja se on salassa pidettävä asiakirja. Koulukuraattorin, koulupsykologin ja kouluterveyshuollon asiakasrekisterit ovat sähköisessä muodossa asiakastietojärjestelmässä. Opetuksen asianmukaisen järjestämisen edellyttämät välttämättömät tiedot on kuitenkin välitettävä asianomaisille tahoille.

8.4. Oppilashuoltosuunnitelmat

Paikallisella tasolla oppilashuollon suunnitelmien kokonaisuus muodostuu kolmesta suunnitelmasta: lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmasta, paikalliseen opetussuunnitelmaan sisältyvästä kuvauksesta oppilashuollosta sekä koulukohtaisesta oppilashuoltosuunnitelmasta.

Koulutason oppilashuoltosuunnitelmassa arvioidaan oppilashuollon kokonaistarvetta sekä määritetään koulun käytettävissä olevat oppilashuoltopalvelut. Lisäksi suunnitelmassa kuvataan yhteisöllisen ja yksilöllisen oppilashuollon toimintatavat sekä yhteistyö oppilaiden ja huoltajien kanssa. Oppilashuoltosuunnitelma sisältää myös oppilashuollon seurantaan ja arviointiin liittyvät toimintaperiaatteet. Oppilashuoltosuunnitelma päivitetään lukuvuosittain sekä kirjataan koulun sähköiseen järjestelmään.

Oppilashuollon kokonaistarpeen ja käytettävissä olevien oppilashuoltopalvelujen lisäksi oppilashuoltosuunnitelmaan kirjataan palvelujen edellyttämä työn- ja vastuunjako sekä tarvittava yhteistyö. Myös oppilashuollon kehittäminen ja seuranta kuuluvat oppilashuoltosuunnitelmaan. Siinä kuvataan lisäksi yhteistyö koulun ulkopuolisten lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien tahojen kanssa yhteisöllisen oppilashuollon kehittämisessä,

siirtymävaiheiden yhteistyö, järjestyssäännöt, poissaolojen seuranta, tapaturmien ehkäisy sekä muita turvallisuusohjeita ja kriisivalmiutta.

LUKU 9 KIELEEN JA KULTTUURIIN LIITTYVIÄ ERITYISKYSYMYKSIÄ

Kaikkien oppilaiden opetuksessa noudatetaan yhteisiä, perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaisia tavoitteita ja periaatteita. Oppilaiden kielelliset valmiudet sekä kulttuuritausta otetaan opetuksessa huomioon. Jokaisen oppilaan kieli- ja kulttuuri-identiteettiä tuetaan monipuolisesti. Monikielisten oppilaiden opetuksessa erityisenä tavoitteena on tukea oppilaiden monikielisyyttä sekä identiteetin ja itsetunnon kehittymistä. Heitä rohkaistaan käyttämään osaamistaan kieliä monipuolisesti eri oppiaineiden tunneilla ja muussa koulun toiminnassa. Opetuksessa otetaan huomioon oppilaiden taustat ja lähtökohdat kuten äidinkieli ja kulttuuri sekä maassaoloaika.

Oululainen oppilas, jolla ei ole riittävää suomen kielen taitoa yleisopetuksen ryhmässä opiskelemiseen, aloittaa noin vuoden kestävässä perusopetukseen valmistavassa opetuksessa. Tämän jälkeen oppilas opiskelee oman kotiosoitteensa mukaisessa koulussa. Oppilas saa suomi toisena kielenä -opetusta. Kaikessa opetuksessa otetaan huomioon kunkin oppilaan suomen kielen taso.

LUKU 10 KAKSIKIELINEN OPETUS

10.1. Myllyojan koulun kielirikasteinen opetus

Myllyojan koulussa pyritään toteuttamaan kielirikasteista opetusta. Kielirikasteisella opetuksella tarkoitetaan opetusta, jossa alle 25 % oppiaineiden sisällöstä opetetaan muulla kuin koulun opetuskielillä. Kielirikasteisen opetuksen tavoitteet eri oppiaineiden opetuksen ja oppimistulosten osalta ovat samat kuin sellaisessa opetuksessa, joka ei ole kielirikasteista. Luokanopettajat ja kielenopettajat suunnittelevat ja toteuttavat kielirikasteista opetusta yhdessä. Myllyojan koulussa on kehitetty malli toisella luokalla englanniksi tapahtuvaan kielirikasteiseen opetukseen. Opettajat voivat hyödyntää tätä mallia tai käyttää jotakin muuta kielirikasteiseen opetukseen kehitettyä mallia.

Myllyojan koulussa pyritään toteuttamaan kielirikasteista opetusta ensisijaisesti toisella luokalla englannin kielellä varsinaisten kielen tuntien lisäksi. Kielirikasteista opetusta voidaan mahdollisuuksien mukaan toteuttaa myös muilla vuosiluokilla ja muilla kielillä.

Lukuvuosisuunnitelman laatimisen yhteydessä tarkistetaan millä vuosiluokilla ja millä kielillä ko. lukuvuonna kielirikasteista opetusta toteutetaan ja asiat kirjataan lukuvuosisuunnitelmaan.

LUKU 12 VALINNAISUUS 5. ja 6. VUOSILUOKILLA

Perusopetuksen valinnaisten opintojen yhteisenä tehtävänä on syventää oppimista, laajentaa opintoja ja vahvistaa jatko-opintovalmiuksia. Valinnaiset opinnot tarjoavat oppilaille mahdollisuuden kehittää osaamistaan kiinnostuksensa suunnassa. Valinnaisuus tukee opiskelumotivaatiota ja kartuttaa valintojen tekemisen taitoja.

Oulussa valinnaisten aineiden opiskelu alkaa viidennellä luokalla. Valinnaisten aineiden tunteja on osoitettu kaksi vuosiviikkotuntia vuosiluokalle viisi ja kaksi vuosiluokalle kuusi.

Oppilas voi valita valinnaisten aineiden asemesta 5. luokalla alkavan **vapaaehtoisen kielen (A2-kieli)**. Kieliryhmän syntyminen edellyttää, että vähintään 12 oppilasta on valinnut kyseisen kielen. Valittuaan kielen oppilas opiskelee sitä 9. luokan loppuun asti.

Oulussa alakoulun valinnaiset aineet ovat yhden vuosiviikkotunnin laajuisia, ja ne arvioidaan sanallisesti. Vuosiluokille 5 ja 6 valitaan kummallekin kaksi valinnaista ainetta, jotka voivat olla yhden oppiaineen oppisisältöjä **syventäviä valinnaisaineita** ja/tai useamman oppiaineen oppisisältöjä **soveltavia valinnaisaineita**.

LUKU 13 VUOSILUOKAT 1-2

LUKU 14 VUOSILUOKAT 3-6

